

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	28 ส.ค. 2556	43	15458	5

มรดกสาขาว

พระเจ้า (๖)

เมื่อเสร็จสิ้นในส่วนพิธีกรรมบริเวณฐานพระเจ้าแล้ว สล้าจะเริ่มก่อองค์พระเจ้าโดยจะก่อตามลำดับส่วนที่ตำรากำหนด ซึ่งมีอยู่หลายตำรา ในที่นี้จะยกมานำเสนอสองตำราดังนี้

ลำดับส่วนของพระเจ้า

ตำราหนึ่งกล่าวโดยละเอียดว่า

- วัดจากเข้าซ้ายไปถึงเข้าขวา เอาความยาวมาแบ่งเป็นสามส่วน เอาส่วนหนึ่งวัดจากพื้นขึ้นถึงสะดือ วัดจากสะดือถึงอก จากอกถึงคาง และวัดจากคางถึงตีนผม ด้วยลำดับส่วนที่เท่ากัน - เอาความยาวของใบหน้ามาหักเป็นสามส่วน เอาหนึ่งส่วนเป็นความยาวของปาก ของตา ของหัวคิ้วถึงปลายจมูก และเป็นความกว้างของหน้าผาก เอาความยาวครึ่งของใบหน้าเป็นความยาวของหน้าผาก - ไหล่ทั้งสองข้างมีความกว้างเท่ากับความยาวของใบหน้า

- เอาความยาวของใบหน้ามาหักเป็นสี่ส่วน ทั่วไปหนึ่งส่วนที่เหลือสามส่วนเอามาเป็นกว้างระหว่างนม ตั้งแต่หัวนมถึงหัวไหล่ยาวเท่าใบหน้า

- เอาความยาวของใบหน้าเป็นขนาดจากหัวไหล่ไปถึงข้อศอก จากข้อศอกถึงข้อมือ จากมือถึงปลายนิ้ว - เอาความยาวครึ่งหนึ่งของใบหน้าเป็นความยาวของนิ้วมือ

- ปล้องขา ปล้องแข้ง และฝ่าเท้า ยาวเท่ากับความยาวของใบหน้า

- เอาความยาวของใบหน้ามาหักเป็นสี่ส่วน เอาหนึ่งส่วนมาเป็นความยาวของนิ้วเท้า เอาความยาวของนิ้วเท้ามาหักครึ่งหนึ่งเป็นข้อนิ้วเท้า

- ความยาวของโมลีและหูทั้งสองข้าง เท่ากับความยาวของใบหน้า ส่วนบนสุดของหูให้อยู่ระดับเดียวกับคิ้ว

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	28 มี.ค. 2556	43	15458	5

ก่อสร้างตามสัดส่วนแล้วตกแต่งให้งดงาม โดยเฉพาะใบหน้านั้นต้องให้งดงามเป็นพิเศษ ให้คิ้วโค้งงามตั้งรุ่งกินน้ำ ช่วงตาลงงามตั้งกลีบเท้าว่าวสุภราช ตาที่เปิดอยู่ให้แหลมคมตั้งกลีบกระเทียม ริมฝีปากงามเหมือนแยมหัว และส่วนของคาง ลักษณะกลมงามดุจพระจันทร์วันเพ็ญ ส่วนอีกตำราหนึ่งปรากฏในสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคเหนือ เล่ม ๘ หน้า ๔๒๙๔ ว่า

เอาความกว้างของหว่างเพลามาหัก ๓ ทิ้งส่วน ๑ เป็นความยาวของดุกโตน ไม้ดุกโตนตกตรงไหนให้ลือรูไม้แขนเข้า ตั้งแต่ไม้ขาเบียดขึ้นไป เอา ๑ ส่วน เป็นคอและเป็นหัว เอาหว่างเพลามาหักเป็น ๔ ส่วน เอา ๑ ส่วน มาวัดเป็นหน้า และเป็นบาท เอา ๑ ส่วนของหว่างเพลานั้นมาหักเป็น ๔ ส่วน มาวัดคางถึงปาก จากปากถึงคิ้ว จากคิ้วถึงตีนผม คางให้กลมดั่งพระจันทร์เพ็ญ โมติ และใบหูยาวเท่ากัน ตั้งแต่ตีนผมมาต่อหัวคิ้วและตั้งแต่หัวคิ้วมาเพียงปลายจมูกเท่ากัน คิ้วและริมฝีปากเท่ากัน ขอบตาล่างและบนให้โค้งเสมอกัน หัวตาหางตาให้แหลมเท่ากัน แขน แข็ง ขา ให้กลมงาม นิ้วตั้นนิ้วมือให้อวบและกลมงาม ริมฝีปากให้เป็นดั่งแยมหัวนั้น

สะท่าย(อ่าน-สะตาย)หรือปูนสำหรับพอกและทองคำพระพุทธรูปให้เอาปูนขาว ๔ ส่วน ทราย ๒ ส่วน ดินจีหรืออิฐบด ๒ ส่วน เอาน้ำมันยางตัด ใส่น้ำหนึ่ง น้ำหมึก เป็นน้ำผสม หมักดองไว้ให้เข้ากัน.

(อ่านต่อวันจันทร์หน้า)

สนั่น ธรรมธิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่